

ŽILINSKÝ
samosprávny kraj

**Súťažné otázky a úlohy školského kola vedomostnej súťaže
„Mladý Slovák“**

apríl 2013

Záštitu nad súťažou má PhDr. Pavol Holeštiak, PhD.
– riaditeľ Úradu Žilinského samosprávneho kraja

Meno a priezvisko: **Dátum:**

1. V akom historickom období bol postavený kaštieľ v Bytči, ktorý je od roku 1970 zapísaný v zozname národných kultúrnych pamiatok Slovenska?

- a) baroko
- b) renesancia
- c) klasicizmus
- d) gotika

2. Akú funkciu zastával veľmož Matúš Čák?

- a) funkciu najvyššieho kráľovského úradníka - palatína
- b) funkciu veľkokniežaťa
- c) funkciu miestodržiteľa
- d) funkciu župana

3. Ktorá z uvedených slávnych svetových herečiek má po svojom starom otcovi z Košíc slovenské korene?

- a) Angelina Jolie
- b) Elen Hunt
- c) Cameron Diaz
- d) Kristen Stewart

4. Ktorý z uvedených jaskynných systémov sa nachádza v Žilinskom kraji?

- a) Demänovská jaskyňa
- b) Važecká jaskyňa
- c) Dmica
- d) Gombasecká jaskyňa

5. Architekt Ladislav Hudec sa preslávil návrhom viacerých celosvetovo známych diel. V ktorom meste sa nachádza jeho 22-poschodová budova, ktorá bola dlhú dobu najvyššou budovou v Ázii?

- a) Osaka
- b) Tokio
- c) Šanghaj
- d) Dillí

6. Dňa 6. okt 1938 bola vyhlásená autonómia Slovenska. V ktorom meste bola autonómia vyhlásená?

- a) v Bratislave
- b) v Prahe
- c) v Martine
- d) v Žiline

7. Kedy bola založená Slovenská ľudová strana a kto stál na čele jej výkonného výboru?

- a) 29.07. 1913 – Andrej Hlinka
- b) 24.10. 1913 – Matúš Dula
- c) 15.06. 1913 – Milan Hodža
- d) 21.08. 1913 – Vojtech Tuka

8. V akej oblasti pôsobil Daniel Carleton Gajdusek, americký vedec slovenského pôvodu, nositeľ Nobelovej ceny (1976)?

- a) fyzika
- b) chémia
- c) medicína
- d) mikrobiológ

9. Ako sa volal prvý podpredseda Matice Slovenskej, významný slovenský spisovateľ, novinár a estetik, priekopník slovenskej prekladovej literatúry?

- a) Andrej Kmeť
- b) Ján Palárik
- c) Karol Kuzmány
- d) Štefan Moyses

10. V ktorom meste sa narodil hudobný skladateľ Ján Levoslav Bella, autor prvej slov. opery *Kováč Wieland* ?

- a) v Tvrdošíne
- b) v Dolnom Kubíne
- c) v Liptovskom Mikuláši
- d) v Ružomberku

11. Najvyšším sopečným pohorím na Slov. je pohorie:

- a) Busov
- b) Poľana
- c) Vihorlat
- d) Gerlachovský štít

12. V Slanici na Orave sa v roku 1762 narodil prvý kodifikátor spisovnej slovenčiny, rímskokatolícky kňaz, šľachtic a jazykovedec. Uveďte jeho meno!

- a) Anton Bernolák
- b) Ľudovít Štúr
- c) Janko Francisci
- d) Ján Hollý

13. Ako sa volá známy duet slovenskej speváčky Dary Rolins, ktorý naspievala s mnohonásobným držiteľom Českého slávika Karlom Gottom ?

- a) „Čo o mne vieš ?“
- b) „What you see is what you get“
- c) „ Tisíc hviezd“
- d) „ Zvonky štěstí“

14. Ako sa nazýva zrúcanina hradu, vypínajúca sa na pravom brehu Váhu v blízkosti obce Strečno?

- a) Lietava
- b) Kunerád
- c) Starhrad
- d) Zniev

15. Ako sa nazýva kniha poviedok Dobroslava Chrobáka, ktorá je typickým prejavom slovenskej naturalistickej prózy?

- a) Moravsko-panónske legendy
- b) Drak sa vracia
- c) Odviate vetrom
- d) Tri gaštanové kone

16. V katastri ktorej obce sa nakrúcal film režiséra Juraja Jakubiska „Nejasná správa o konci sveta“?

- a) Liptovská Teplička
- b) Terchová
- c) Žaškov
- d) Turany

17. Rudolf Dilong, básnik, prozaik a dramatik, je v slovenskej literatúre predstaviteľom:

- a) socialistického realizmu
- b) katolíckej moderny
- c) surrealizmu
- d) romantizmu

18. Drevený kostolík, ktorý bol pri budovaní vodnej nádrže Liptovská Mara premiestnený do obce Svätý Kríž, bol pôvodne postavený v obci:

- a) Hronsek
- b) Sielnica
- c) Palúdzka
- d) Prosiek

19. Ktorý slovenský hokejista je v NHL hráčom s najtvrdšou strelou?

- a) Zdeno Chára
- b) Marián Hossa
- c) Marián Gáborík
- d) Juraj Tatár

20. Kto je autorom diela „Rukoväť spisovnej reči slovenskej“ z r. 1902, ktoré bolo až do vydania Pravidiel slovenského pravopisu v roku 1931 jediným poučením o norme slovenského spisovného jazyka?

- a) Samo Czambel
- b) Jozef Škultéty
- c) Martin Hattala
- d) Andrej Radlinský

21. V ktorom roku vznikol Slovenský futbalový zväz?

- a) 1936
- b) 1937
- c) 1938
- d) 1939

22. Ktoré nárečie bolo použité pri kodifikácii spisovného slovenského jazyka v roku 1843?

- a) stredoslovenské
- b) šarišské
- c) západoslovenské
- d) liptovské

23. Ktorý nórsky spisovateľ a publicista, nositeľ Nobelovej ceny za literatúru, sa na začiatku 20. storočia postavil na obranu Slovákov, keď článkami o krviprelievaní v Černovej, o školstve, o volebnom systéme upozorňoval svet na porušovanie základných národných práv slovenského národa?

- a) Henrik Ibsen
- b) Alexander Kielland
- c) Scot Viator
- d) Björnsterne Björnson

24. Ktorý zo štúrovských básnikov je autorom veršov „kto láske a kráse žije, ten večne zostane mladý“ a „láska je diamant, ktorý v hrude nezahynie“?

- a) Janko Kráľ
- b) Andrej Sládkovič
- c) Ján Botto
- d) Samo Chalupka

25. Kto je autorom spisu „Slovanstvo a svet budúcnosti“, ktorý hľadá východiská po revolúcii v rokoch 1848 – 1849, kritizuje politiku Rakúskej ríše a slobodný rozvoj slovanských národov vidí v združení okolo Ruska?

- a) Ľudovít Štúr
- b) Jozef Miloslav Hurban
- c) Ján Kollár
- d) Juraj Palkovič

26. Zabezpečiť zákonom osobitosť slovenského národa, územne vyčleniť Slovensko pod názvom „Hornouhorské slovenské Okolje“ a zaviesť slovenčinu ako úradnú reč boli základom požiadaviek programového dokumentu, ktorého autorom bol Štefan Marko Daxner:

- a) Žiadosti slovenského národa
- b) Októbrový diplom
- c) Memorandum národa slovenského
- d) Liptovské žiadost

27. Ktorý staroslovenský vládca požiadal pápeža Mikuláša I. o vyslanie učiteľa, ktorý by učil kresťanstvo v staroslovenskom jazyku?

- a) Mojmír I.
- b) Mojmír II.
- c) Rastislav
- d) Svätopluk

28. Koho určil sv. Metod za svojho nástupcu?

- a) sv. Klimenta
- b) sv. Nauma
- c) sv. Gorazda
- d) sv. Sávu

29. Ako sa nazývali platidlá, kusy železa, ktorými sa platilo na staroslovenskom území (Veľká Morava)?

- a) keltské drachmy
- b) hrivny
- c) biateky
- d) denáre

30. Kto získal prvenstvo v ankete o najúspešnejšieho slov športovca storočia, ktorá sa konala v roku 2000?

- a) Anton Tkáč
- b) Vladimír Dzurilla
- c) Ondrej Nepela
- d) Miroslav Šatan

Správne odpovede vedomostného testu:

1-b, 2-a, 3-a, 4-a, 5-c, 6-d, 7-a, 8-c, 9-c, 10-c, 11-b, 12-a, 13-d, 14-c, 15-b, 16-b, 17-b, 18-c, 19-a, 20-a, 21-c, 22-a, 23-d, 24-b, 25-a, 26-c, 27-c, 28-c, 29-b, 30-c